

RAPORT
de activitate
a Liniei Fierbinți „Telefonul Copilului”
pentru perioada 01 ianuarie – 31 decembrie 2013

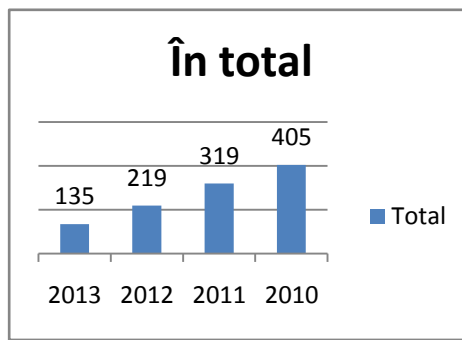
Pe parcursul perioadei vizate au fost înregistrate au fost înregistrate **135 apeluri**.

Dintre care:

- de la femei - **109 apeluri;**
- de la bărbați - **26 apeluri;**
- de la copii - **3 apeluri;**
- vorbitori de limba română – **116 apeluri;**
- vorbitori de limba rusă – **19 apeluri;**
- din mediul rural – **79 apeluri;**
- din mediul urban – **56 apeluri.**

Problemele invocate:

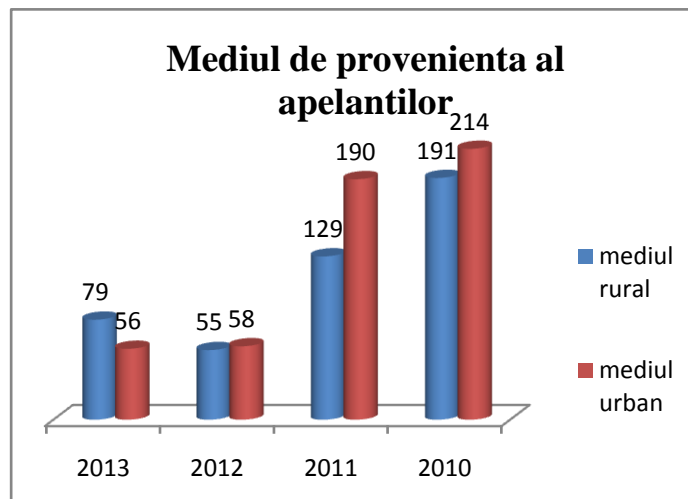
1. Ajutor material, scutiri, îndemnizații	19
2. Probleme cu locuința	5
3. Probleme ce țin de domeniul educației	22
4. Abuz fizic	11
5. Abuz sexual	0
6. Exploatarea prin munca	0
7. Tutela, adopție, APP, CCTF	7
8. Informații despre CpDOM, Linia Fierbinte, AvocatulParlamentar	14
9. Asistenta medicala	6
10. Probleme cu întocmirea actelor	3
11. Statutul copilului	11
12. Pensia alimentara	14
13. Altele	23

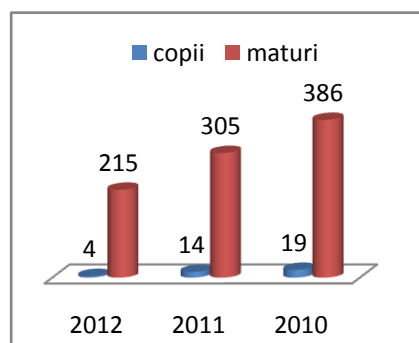
Pe parcursul anului 2013¹, de activitate a Liniei verzi ”Telefonul copilului” au fost înregistrate 135. Este cea mai mică rată a apelurilor înregistrate de la activitatea Liniei Verzi.

Scadență apelurilor poate fi motivată prin lipsa de promovare a liniei telefonice pe parcursul anului 2013, a problemelor tehnice apărute, dar și a programului de lucru 8:00-17:00 comparativ cu 8:00 – 20:00 în anul 2010 când au fost înregistrate 405 apeluri.

Dacă în anii anterior prevalau apelurile din partea persoanelor ce provin din mediul urban, în anul 2013 a crescut numărul apelanților ce locuiesc în mediul rural.

Tot mai puțini minori apelează la Linia Fierbinte ”Telefonul Copilului”, în anul 2013 au fost înregistrate doar trei apeluri de la copii.

¹ Din motive tehnice pe parcursul lunii decembrie Linia Verde ”Telefonul Copilului” nu a funcționat

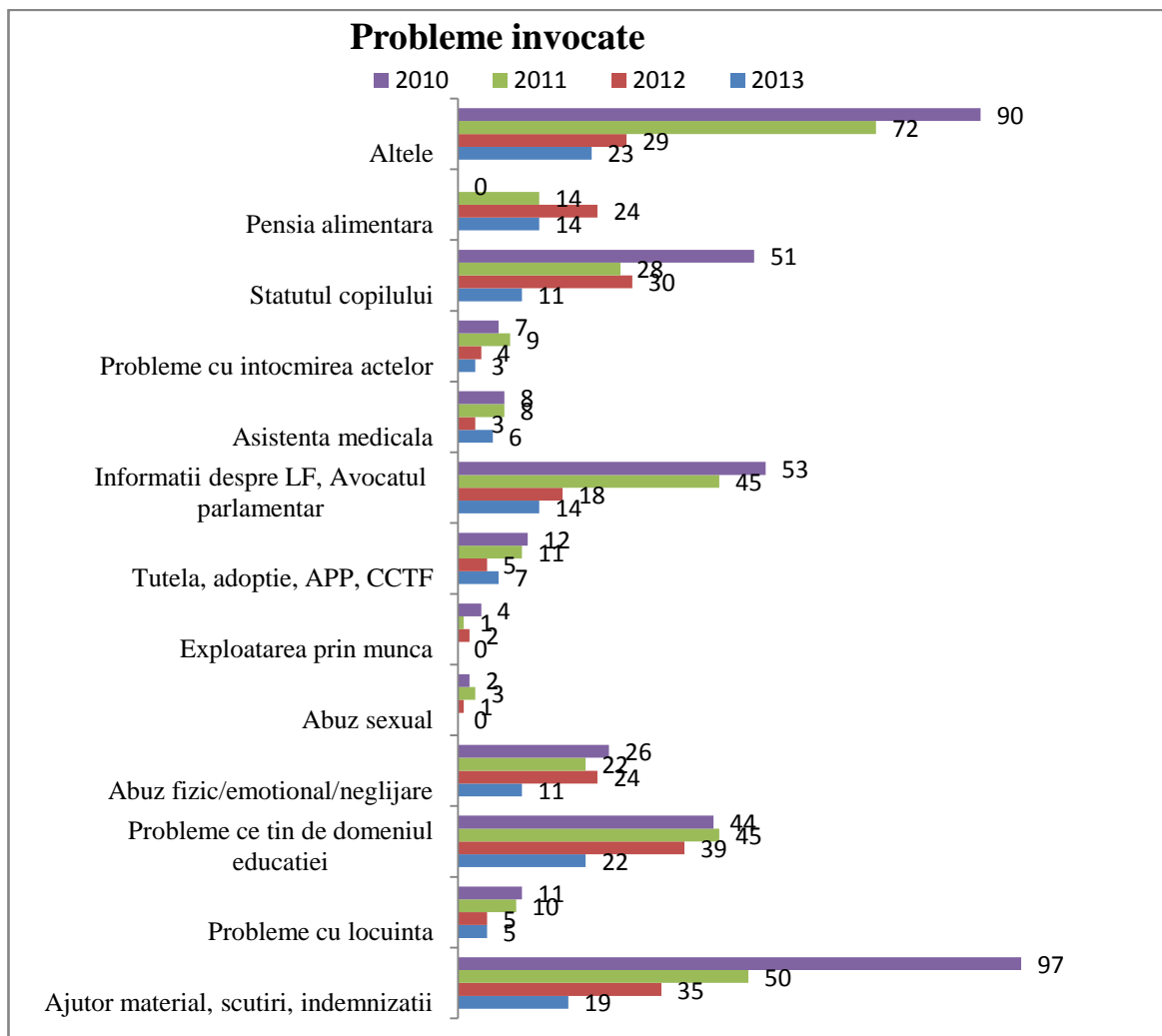
Problemele invocate:

Pe parcursul anului 2013 cele mai multe probleme invocate țin de domeniul educației (22 apeluri). Acestea se referă la: alimentația copiilor în instituțiile de învățământ (copiii sunt alimentați la o sumă mai mică decât norma stabilită sau primarul unei localități rurale nu a alocat resurse financiare din bugetul primăriei pentru alimentația copiilor din grădiniță); admiterea copilului în grădiniță (directoarea a solicitat suma de 500 lei și veselă pentru copil); fondul școlii (bani acumulați de la părinți s-au folosit pentru reparația biroului directorului instituției de învățământ); procesul de optimizare a instituțiilor de învățământ (administrația publică locală nu a oferit unitate de transport pentru deplasarea copiilor la școala de circumscripție); administrația instituției de învățământ a refuzat să ofere unui copil rămas fără îngrijire părintească încălțăminte și îmbrăcăminte motivând că minorul are comportament inadecvat; etc.

Altă categorie de probleme invocate de apelanți țin de ajutorul material, scutiri, îndemnizații (19 apeluri), urmată de apelurile ce se referă la pensia de întreținere (14 apeluri), și anume: modalitatea de recuperare a pensiei de întreținere, inclusiv pe teritoriul altor țări; procedura de obținere a pensiei de întreținere pentru copil și cuantumul acesteia, executarea silită a deciziilor judecătorești; etc.

De asemenea apelanții au solicitat informație privind modalitatea de stabilire a tutelei/curatelei, modalitatea de stabilire a domiciliului copilului minor în caz de divorț al părinților, stabilirea graficului de întrevederi dintre părinți, rude, scoaterea copilului minor peste hotare, temeurile decăderii din drepturi părintești, etc.

Pentru prima oară de la activitatea Liniei fierbinți a fost înregistrat un apel în care mama menționa că nu se poate înțelege cu propriul copil care este în perioada adolescenței, iar în alt caz părintele este agresat de copilul care consumă băuturi alcoolice. 5 cazuri din cele înregistrate la Linie verde "Telefonul Copilului" au fost acceptate spre examinare de către avocatul parlamentar. Urmare a investigării acestor cazuri, faptele invocate s-au adevărat.

La ”Telefonul copilului” a fost înregistrat apelul unei mame care menționa că fiicei sale minore i-a fost îngădit dreptul la învățătură, drept garantat de art. 35 din Constituția Republicii Moldova pe motiv de dizabilitate.

Copilul, încadrat în gradul I de invaliditate nu frecventa grupa pregătitoare, deoarece în organigrama instituției de învățământ preșcolar nu era prevăzută unitatea de educador de sprijin. Mama copilului s-a adresat la Direcția de învățământ, dar nu a primit un răspuns în scris, așa cum prevede Legea cu privire la petiționare ci a fost contactată telefonic fiindu-i recomandat să se adreseze Centrului de asistență psiho-pedagogică din raion.

În pofida faptului că Legea supremă garantează dreptul la învățătură, iar Legea învățământului nr. 547-XIII din 17 iulie 1997 stipulează în art. 17 că pregătirea copiilor preșcolari către școală este obligatorie de la vârsta de 5 ani și se realizează în grupe pregătitoare, în grădiniță sau școală, iar la data de 30 martie

2012 Parlamentul Republicii Moldova a adoptat Legea nr. 60 privind incluziunea socială a persoanelor cu dizabilități², copilul nu beneficia de acest drept.

Doar în rezultatul intervenirii avocatului parlamentar pentru protecția drepturilor copilului către Consiliul raional Călărași³ cu un demers în temeiul art. 29 lit. b) din Legea nr. 1349-XIII din 17 octombrie 1997 cu privire la avocații parlamentari, copilul a fost repus în drepturi prin: introducerea unității de cadru didactic de sprijin și unității de educator; identificarea resurselor financiare necesare pentru salarizarea acestor unități și angajarea personalului.

Este îngrijorător faptul că pentru adoptarea unor soluții atât de simple, care să asigure dreptul copilului la învățătură, cetățenii sînt nevoiți să se adreseze tocmai la avocatul parlamentar, în timp ce autoritățile competente să intervină pentru soluționarea acestor cazuri de cele mai multe ori nu se conduc de cadrul normativ în vigoare, ci se axează pe eschivarea prin diverse modalități de la angajamentele pe care le au față de cetățeni.

Un alt caz înregistrat la Linia Verde "Telefonul copilului" la fel ține de lezarea drepturilor copilului într-o instituție de învățămînt.

Apelantul ne-a anunțat că elevii unui liceu din raionul Cimișlia au fost umiliți și agresați verbal chiar de către directorul instituției de învățămînt. Managerul

---

² Legea nr. 60 din 30 martie 2012 reglementează drepturile persoanelor cu dizabilități în vederea incluziunii sociale a acestora, garantării posibilității participării lor în toate domeniile vieții fără discriminare, la un nivel identic cu ceilalți membri ai societății, avînd ca bază respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului. Măsurile prevăzute de legea amintită conduc la realizarea mai multor obiective printre care și crearea și asigurarea condițiilor adecvate de educație, instruire și pregătire profesională a persoanelor cu dizabilități; evitarea sau eliminarea oricăror forme de discriminare a persoanelor cu dizabilități. În articolul 27 din Legea amintită este prevăzut că persoanele cu dizabilități au acces liber la sistemul educațional de toate nivelele în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni. Dreptul la educație nu poate fi îngrădit pe motivul dificultăților de învățare sau al altor dificultăți cauzate de anumite dizabilități. Statul, prin intermediul autorităților și instituțiilor responsabile, garantează persoanelor cu dizabilități condițiile necesare pentru educație, instruire, pregătirea profesională, formarea vocațională și formarea continuă, pe tot parcursul vieții, fără discriminare și în condiții de egalitate cu ceilalți cetățeni. Statul, prin intermediul Ministerului Educației și altor autorități publice centrale și locale competente, asigură accesul persoanelor cu dizabilități la educația preșcolară, școlară și extrașcolară pentru a obține studii medii generale, studii medii de specialitate și studii superioare adaptate necesităților individuale, în conformitate cu programul individual de reabilitare și incluziune socială. Ministerul Educației și instituțiile de învățămînt, împreună cu reprezentanții asociațiilor obștești ale persoanelor cu dizabilități, stabilesc, anual, facilități pentru instruirea persoanelor cu dizabilități. În articolul 29 se menționează că persoanele cu dizabilități urmează studiile generale, studiile medii de specialitate și studiile superioare în instituții de învățămînt în modul stabilit de Guvern. În vederea asigurării accesului copiilor cu dizabilități la serviciile educaționale, aceștia sînt asigurați, în caz de necesitate, cu cadre didactice de sprijin/asistenți personali/alte servicii de suport și/sau cu adaptare rezonabilă.

³ Articolul 43. Competențele consiliului raional: aprobă organigrama și statele de personal ale aparatului președintelui raionului, ale direcțiilor și ale altor subdiviziuni subordonate consiliului raional, precum și suma totală a cheltuielilor necesare pentru asigurarea activității lor; aprobă bugetul raional, contul de încheiere a exercițiului bugetar, precum și modul de utilizare a fondurilor speciale, etc.

instituției de învățământ a amenințat elevii liceului, care au împroșcat cu hârtie colegii de clasă, că vor strânge hârtia împrăștiată pe jos cu ajutorul gurii.

În rezultatul investigațiilor efectuate faptele invocate de apelat s-au adeverit. La discuțiile dure purtate de managerul liceului cu elevii năzbîtioși au participat toți colegii de clasă, fapt ce a adus atingere dreptului la protecție față de abuzuri și neglijare prevăzut de art. 19 al Convenției ONU cu privire la drepturile copilului.

Astfel, ținând cont de prevederile actului internațional, Convenției ONU cu privire la drepturile copilului și Ordinul Ministrului Educației nr. 77 din 22 februarie 2013 cu privire la evitarea cazurilor de abuz și violență față de copiii Șeful Direcției de învățământ prin Ordin a avertizat managerul Liceului în vederea respectării legislației privind ocrotirea drepturilor copilului și neadmiterea cazurilor de abuz și violență față de elevi asupra încălcării admise.

Concluzii:

Țin să menționez că și în continuare Linia verde ”Telefonul Copilului” rămîne a fi un mecanism eficient pentru sesizarea încălcărilor drepturilor copilului, iar pentru o eficiență și mai mare este necesar modificarea programului de lucru pentru consultanți, cum a fost și anterior, pînă la ora 20:00; angajarea unui psiholog, deoarece mulți apelanți au nevoie și de consiliere psihologică, nu doar consultație juridică; promovarea în continuare a liniei telefonice gratuite, în special în instituțiile de învățământ.

30 ianuarie 2014

Tatiana CRESTENCO
Șef Serviciul protecția drepturilor copilului,
Consultant Linia Verde „Telefonul Copilului”